

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

Лого: СОВЕТ НА ЕВРОПА
ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА

СЛУЧАЈ WORM ПРОТИВ АВСТРИЈА

(83/1996/702/894)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУРГ

29 Август 1997

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

Актуелната пресуда е предмет на редакциски измени пред нејзиното репродуцирање во конечна форма во *Извештајот за пресуди и одлуки* за 1997 година. Овие извештаи може да се добијат од издавачот Carl Heymanns Verlag KG (Luxemburger Straße 449, D-50.939 Келн), кој, исто така, ќе ја организира и нивната дистрибуција, во соработка со застапници од одредени земји, како што е наведено на другата страна.

Листа на застапници

Белгија: Etablissements Emile Bruylant (rue de la Regence 67,
B-1000 Bruxelles)

Луксембург: Librairie Promoculture (14, rue Duchscher
(place de Paris), B.P. 1142, L-1011 Луксембург-Gare)

Холандија: Б.В. Juridische Boekhandel & Antiquariaat
A Jongbloed и Зун (Noordeinde 39, NL-2514 Г.Ч. 'S-Gravenhage)

РЕЗИМЕ¹

Пресуда од страна на Совет

Австрија - новинар обвинет за објавување на статија која се смета дека е способна да влијае врз исходот на кривична постапка (дел 23 од Законот за медиуми)

I. ПРЕЛИМИНАРЕН ПРИГОВОР НА ВЛАДАТА (шест-месечно правило)

Подносителот има право на писмена копија од пресудата на Апелациониот Суд - долго одложување на услугата се припишува на судските органи – пресудата опфаќа повеќе од девет страници и содржи детално правно расудување – за околностите, предметот и целта на член 26 и треба да се достави со броење на период од шест месеци од датумот на достава на писмената пресуда.

Заклучок: приговорот е отфрлен (едногласно).

II. ЧЛЕН 10 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

Подносителот тврди дека постои мешање во неговото право на слобода на изразување.

A. Дали мешањето било "пропишано со закон"

Обвинувања за "забрането влијание во кривична постапка" имаат правна основа во домашниот закон (Дел 23 од Законот за Медиуми) - примената на таа одредба во случајот на подносителот не е подалеку од она што би можело да биде разумно предвидено во околности – оспорената пресуда била "пропишана со закон".

B. Дали мешањето извршува легитимна цел

Пречки во насока на "одржување на авторитетот и непристрасноста на судството" - државите договорнички имаат право да ги земат предвид размислувањата за фундаменталната улога на судовите во едно демократско општество - различни причини за обвинение спаѓаат во рамките на таа цел - не е неопходно одделно да се испита дали мешањето е насочено кон заштита на правото на презумпција на невиност.

B. Дали мешањето е "неопходно во едно демократско општество"

Причините наведени за обвинението беа "релевантни" во однос на целта што се спроведува.

1. Ова резиме од страна на секретаријатот не го обврзува Судот

Судовите не можат да работат во вакуум - постои простор за дискусија на предметот во кривични судски процеси во стручни списанија, генерално во печатот или меѓу пошироката јавност - известување, вклучување коментари, во судски постапки придонесуваат за нивниот публицитет во консонанс со член 6 § 1, барање расправиите да бидат јавни - особено кога јавна личност е вклучена - границите на прифатлив коментар се пошироки кога се однесуваат на политичар за разлика од приватни лица - јавни личности, сепак, имаат право на фер-судење исто како и секој друг човек.

Обвинението во прашање не е насочено против правото на подносителот да информира на објективен начин за судењето на јавна личност, но против неповолна процена на елемент на доказ во судскиот процес - подносителот јасно навел мислење за вината на обвинетиот - Апелациониот суд ја зеде предвид оспорената статија во целост - статијата не може да се каже дека е неспособна за гарантирање заклучок како и за нејзиниот потенцијал да влијае врз исходот на судењето.

Првенствено за Апелациониот суд беше да ја оцени веројатноста дека статија ќе биде прочитана од судиите поротници и ќе ја утврдат криминалната намера на подносителот - Апелациониот суд има право да го казни подносителот доколку се обиде да ја узурпира улогата на судот.

Интересите на подносителот на пријавата и јавноста во предавањето и примањето идеи во врска со прашање од јавен интерес не толку да надминува мислење туку да се спротивстави на последиците од ширењето на оспорениот член за авторитетот и непристрасноста на судството во Австрија - причините изнесени за да се оправда мешањето, исто така се "доволни" .

Со оглед на висината на паричната казна и фактот дека издавачката фирма е направена заеднички и поединечно се одговорни за плаќање, санкцијата не е непропорционална на целта.

Обвинението на подносителот и казната се "неопходни во едно демократско општество".

Заклучок: нема повреда (седум гласови наспроти два).

Закон-случај на Судот се однесува на

1979/4/26, *Sunday Times* против Велика Британија (бр. 1); 1982/10/01, Piersack против Белгија; 1986/8/7, Lingens против Австрија; 26.11.1991 година, *Sunday Times* против Велика Британија (бр. 2); 1993/02/24, Fey против Австрија; 1993/08/25, Chorherr против Австрија; 1994/09/23, Jersild против Данска; 1996/03/27, Goodwin против Велика Британија

Во случај на Worm (*Ворм) против Австрија¹,

Европскиот Суд за Човекови Права, заседавајќи, во согласност со член 43 од Конвенцијата за заштита на човековите права и основни слободи ("Конвенцијата") и релевантните одредби од Деловникот на Судот Б, како Совет составен од следниве судии :

Г-дин R. BERNHARDT (*Р. Бернхард), претседател,

Г-дин F. GÖLCÜKLÜ (*Ф. Голцуклу),

Г-дин F. MATSCHER (*Ф. Матшер),

Г-дин B. WALSH (*Б. Волш),

Г-дин J.M. MORENILLA (* Ц. М. Моренила),

Г-дин B. REPIK (* Б. Репик),

Г-дин K. JUNGWIERT(* К. Јунгверт),

Г-дин U. LÖHMUS (*У. Лохмус),

Г-дин J. CASADEVALL (*Ц. Касадевал),

а исто така и на г-дин H. PETZOLD (*Х. Пецолд), *Секретар*, и г-дин P.J. Mahoney (*П.Ц. Махони), *Заменик-Секретар*,

Расправајќи на затворена седница на 25 април и 26 јуни 1997 година,

Ја донесе следнава пресуда, која беше усвоена на последно споменатиот датум:

ПОСТАПКА

1. Случајот беше доставен до Судот од страна на Европската комисија за човекови права ("Комисијата") на 4 јули 1996 година и од страна на Владата на Република Австрија ("Владата") на 11 септември 1996 година, во рамките на период од три месеци утврдени со член 32 § 1 и член 47 од Конвенцијата. Произлезе со жалба (бр. 22714/93), против Австрија поднесена до Комисијата во согласност со член 25 од страна на австриски државјанин г-дин Alfred Worm (*Алфред Ворм), на 28 јули 1993 година.

Белешки на Секретарот

1. Случајот е нумерира 83/1996/702/894. Првиот број е позицијата на случајот во листата на предмети од Судот во соодветната година (вториот број). Последните две бројки ја откриваат позиција на случајот во листата на предмети од Судот од неговото формирање и на листата на соодветните апликации до Комисијата.

*Забелешка на преведувач: Терминот во заградата означен со ѕвездичка означува појаснување на зборот пред него или обратно. Пр. Worm (*Ворм)

Барањето на Комисијата се однесува на членовите 44 и 48 и на декларацијата со која Австрија ја призна задолжителната надлежност на Судот (член 46); Жалбата на Владата се однесува на членовите 44 и 48. Предмет на барањето и на жалбата беше да се добие одлука за тоа дали фактите на случајот откриваат прекршоци од страна на тужената држава на своите обврски од член 10 од Конвенцијата.

2. Како одговор на барањето направено во согласност со правилото 35 § 3 (г) од Деловникот на Судот Б, подносителот изјавил дека тој сакал да учествува во постапката и го назначил адвокатот кој ќе го застапува (член 31). На адвокатот му беше дозволено од страна на претседателот да го користи германскиот јазик (член 28 § 3).

3. Советот што се конституира го вклучуваше *ex officio* г-дин Ф.Матшер, избраниот судија од австриска националност (член 43 од Конвенцијата), и г-дин Р. Бернхард, Заменик-Претседателот на Судот (член 21 § 4 (б)). На 7 август 1996 година, во присуство на Секретарот, претседателот на Судот, г-дин R. Ryssdal (*Р. Рисдал), ги извлече имињата на другите седум членови, имено г-дин Ф. Голцуклу, г-дин Б.Волш, г-дин Џ.М. Моренила, г-дин Б. Репик, г-дин К. Јунгверт, г-дин У. Лохмус и г-дин Џ.Касадевал (член 43 на крајот од Конвенцијата и член 21 § 5).

4. Како Претседател на Комората (член 21 § 6), г-дин Бернхард, дејствувајќи преку Секретарот, ги консултираше застапниците на Австриската влада, адвокатот на подносителот и делегатот на Комисијата за организација на постапката (Правила 39 § 1 и 40). Согласно со одредбата, Секретарот ги доби белешките од подносителот и Владата на 21 и 28, февруари 1997 година. Комисијата изготви досие на постапката пред него, како што се бара од страна на Секретарот по упатствата на Претседателот.

5. Во согласност со одлуката на Претседателот, сослушувањето се одржа во јавноста во зградата на Човекови Права, Стразбур, на 22 април 1997 година. Судот одржа подготвителен состанок пред тоа.

2. Деловникот на Судот Б, која стапи на сила на 2 октомври 1994 година, се применува во сите случаи кои се однесуваат на Државите обврзани со Протоколот бр 9.

Пред Судот се појавија:

(а) за Владата

Г-дин F. CEDE (*Ф. Цеде), Амбасадор, правен советник,
Раководител на Меѓународниот Правен факултет,
Сојузното министерство за надворешни работи,

Агент,

Г-дин S. BENNER (*С. Бенер), јавен обвинител, Оддел за Кривични
Дела и Помилувања, Сојузно министерство за правда,

Г-ѓа E. BERTAGNOLI (*Е. Бертагноли), Меѓународен оддел за Правда,
Сојузното министерство за надворешни работи,

Г-ѓа I. ERMACORA(*И. Ермакора), Уставниот департамент,
Федерална канцеларија,

Советници;

(б) За Комисијата

Г-дин J.-C. GEUS (*Џ.Ц.Геус),

Делегат;

(в) За подносителот на претставката

Г-дин V.MASSER(*В.Масер) од адвокатската комора во Виена,

Советник.

Судот ги сослуша обраќањата на г-дин Геус, г-дин Масер и г-дин. Цеде, и исто така одговори на прашања.

ВО ОДНОС НА ФАКТИТЕ

I. ОКОЛНОСТИ НА СЛУЧАЈОТ

6. Подносителот, г-дин Алфред Ворм, е новинар. Тој е роден во 1945 година и живее во Виена.

7. Во тоа време подносителот работел за *Profil*, австриско списание што се занимавало претежно со политика. Неколку години, тој истражувал и известувал за случајот на г-дин Hannes Androsch (*Ханес Андрош), поранешен Заменик-Канцелар и Министер за Финансии, кој бил вмешан во одредени кривични постапки.

A. Криминално досие на г-дин Андрош

8. Во 1989 година г-дин Андрош беше осуден од страна на Апелациониот Суд во Виена (Oberlandesgericht) за лажни изјави во својство на сведок и тоа во два случаи. Судот утврди дека тој, пред комитетот за парламентарна истрага (Untersuchungsausschuß), погрешно тврдел дека одредена сума на пари му била дадена на располагање од страна на г-дин С, а всушност тие биле префрлени од анонимни банкарски сметки управувани од неговата сопруга и самиот тој. Понатаму, во контекст на кривични постапки против финансиски службеници обвинети за злоупотреба на власта, г-дин Андрош изјавил дека неколку анонимни сметки биле чувани од страна на г-дин С, а всушност тие биле управувани од страна на неговата сопруга, мајка и самиот тој.

9. Во 1991 година Регионалниот кривичен суд во Виена (Landesgericht für Strafsachen), заседавајќи како суд со двајца професионални судии и двајца судии-поротници (Schöffengericht), спровеле кривична постапка против г-дин Андрош во врска со обвиненијата за затајување на данок. Тој одржа расправи, *inter alia*, на 25 и 26 мај 1991 година.

На 8 Октомври 1991 година г-дин Андрош беше осуден за неплатен данок помеѓу 1973 и 1981 година. Тој беше осуден на парична казна од 1,8 милиони австриски шилинзи (ATS).

B. Статијата

10. На 1 јули 1991 *Profil* објавил статија на две страници напишана од страна на подносителот, во врска со горенаведените постапки. Статијата вели:

"ОДЛОЖЕНА ЗА РАЗМИСЛУВАЊЕ

Кривичен суд кој заседава со судии поротници потроши два дена разгледувајќи го даночното затајување на Ханес Андрош. Атмосферата во текот на судењето беше ладна.

"Пред сè, нема да има грешки во текот на постапката. Случајот ќе се ракува со заедничка претпазливост, правилно и според нашето најдобро знаење и верување - но не со детски ракавици "(г-дин Heinz Tschernutter(*Хајнц Тшемутер), даночен истражувач и сведок, кога прашан, кои принципи го одредуваат сослушувањето на случајот Андрош.)

Ден пред судењето [австрискиот весник] *Die Presse* го објави изненадувањето, кое ќе ја размрда цела Австрија. Адвокатот Herbert Schachter(*Херберт Шехтер) беше цитиран како вели: "Јас сум сигурен дека Д-р Андрош ќе го претстави својот случај на импресивен начин"

Хоризонтот беше затемнет од страна на оваа импресивна презентација а земјата се затресе кога обвинетиот ја влоши неговата позиција оправдувајќи се со прекилот на меморија ("Не можам да се сетам" -"Немам детални податоци ") и обидувајќи се да ја префрли одговорноста врз други ("Јас бев застапуван од страна на даночните советници во сите тие години") или претставувајќи се како животно кое било малтретирано ("Не постои ниеден голем бизнис во цела Австрија, кој е подложен со години на толку многу инспекции, како што бев јас").

Најголемиот проблем на Ханес Андрош е Ханес Андрош. Неговиот втор најголем проблем е неговиот адвокат, Херберт Шехтер. Заедно, бранителот и клиентот се непобедливи. Ако бесрамен презир може да ја промени температурата, тогаш судницата ќе беше покриена од дебел слој на мраз.

Трпеливиот судија, Friedrich Zeilinger(*Фридрих Зелингер), праша, "Значи, што точно се случило?" Незаинтересирианиот обвинет му одговара: "Јас ќе ве замолам да заклучиме што точно се случило од досието. Вие ги имате документите пред вас – јас не "

Во друга прилика Андрош рече, со презрив гест кон Friedrich Matousek (*Фридрих Матушек): "Вие, драг мој Јавен обвинителе ... "со тон како да вели" Ти беден црву!

Андрош го потценува судството. Уште еднаш. Судија Зелингер го знае досието од прва до последна страна, како што беше јасно во секое негово прашања. Јавниот обвинител, Матушек, е способен да го најде патот низ мракот генериран од тајните финансиски зделки на меѓународниот правен советник, и после сè, јавното обвинителство го испитуваше протокот на средства до и од Ханес Андрош една деценија.

Обвинетиот погрешно го сфати претерано љубезниот и значително прилагодливиот однос на претседателот за слабост. Тој, го познава јавниот обвинител со години а сепак не го познава добро. Матушек зборува тивко и полека за да можат да го следат она што го вели, и делува на спектакуларно неспектакуларен начин. Само арогантните го толкуваат неговиот недостаток на големи гестови како неинформираност.

Дури и јавниот обвинител направи една грешка, сепак, кога ја цитираше пресудата на Апелациониот суд во постапката против Андрош за давање на лажни докази (сега заклучено) и се повика на "долгорочно, генијално и софистицирано поврзување на сметки". Наводното даночно затајување можеби беше "долгорочно", но во никој случај "генијално и софистицирано".

Спротивното беше вистина: секој кој се впушта во лавиринтот на сметките на Андрош, кои содржат непријавени пари е воодушевен од едноставноста на структурата. Не само што и недостасува софистицираност, туку е и неверојатно сурова. Сурова не бидејќи на Андрош му недостигаше интелигенција, туку затоа што се засноваше на цврсто излиената основа на неумесната лојалност на службени лица. Додека Андрош беше Министер за Финансии, до јануари 1981 година, тој можеше да се потпре на ревносната, но незаконска послушност на голем број моќни функционери. Штом Андрош замина, тие функционери имаа полни раце работа прикривајќи го нивното соучество. Несомнено, цела низа на други официјални претставници, во никој случај претерано храбри, туку почитувачи на законот, се обидуваа повторно и повторно да се осигураат дека законот преовладува. Тие сепак пропаднаа на практичност. Тимот предводен од Корушкиот даночен инспектор, Adolf Panzenböck (*Адолф Панзенбок) (1982-1984), секако ги собра сите релевантни детали, но раководителот на една од Виенските даночни канцеларии, кој беше задолжен за случајот само по еден ден и половина, заклучи дека не постојат прекршоци. И минатата недела, кога тие се појавија како сведоци, даночните службеници Walter Handerek (* Валтер Хандерек), Хајнц Тшернутер и Герхард Бернер, кој одново го отвори досието помеѓу 1985 и 1988 година, беа третирано од страна на бранителот Херберт Шехтер како тие да беа обвинети а не Андрош.

Познато е уште од 1980 година дека Андрош избегнувал даноци. Правните постапки што беа одложени во петокот претставуваа уште еден доказ дека со години обвинетиот избегнувал судско гонење благодарейќи на ревносната послушност на службените лица. Кога ова веќе не беше можно, бидејќи независен судија беше задолжен за истрагите, советниците на Андрош ја искористија секоја прилика за одложување на постапката. Тоа е истовремено симптоматично и открива дека Андрош неколку пати изјавил пред судот дека "седум инспекции" биле извршени и во секоја прилика биле во негова корист, и дека било многу нефер само осмата инспекција да го уништи идеалниот свет на неговата илузорна невиност. Сите освен него се виновна за тоа. Андрош во меѓувреме толку целосно се внесува во улогата на невина жртва што субјективно не може да согледа дека бил некогаш виновникот.

Од објективна гледна точка, треба да се истакне во корист на Андрош дека можеби има неколку луѓе во Австрија, кои во речиси две децении (1965-1983) избегнале повеќе од 6,3 милиони шилинзи во данок притоа без да се предмет на таков интензивен публицитет. Од друга страна, ниеден Австриски Министер за Финансии истовремено не користел седум сметки кои содржат непријавени средства. И, како што го образложи јавниот обвинител, иако потеклото на дел од парите било откриено, околу пет милиони шилинзи биле оставени од непознати извори.

Безбожно е од страна на Андрош да го вади повторно неговиот "посвоен чичко" на судење. Несомнено, тој еloquentно тврди дека "посвоениот чичко" всушност е "татко што го посвоил", но, сепак, името на починатото лице било споменато залудно. Андрош алармантно го вмеша не само неговиот "татко што го посвоил" Gustav Steiner (*Густав

Штајнер), но исто така и неговиот свекор Paul Schärf (*Пол Шарф) во овие финансиски постапки. И двајцата беа наведени да се жртвуваат себеси за Андрош и да ја преземат одговорност за непријавени средства и поверенички односи кои тие никогаш ги немале. Истражниот судија Anton Zelenka (*Антон Зеленка), а потоа и даночните органи и други судии (Josef Zehetmayer * Јозеф Зехетмаер а подоцна и Апелациониот суд) одамна докажаа дека Андрош лажел во врска со оваа точка. Приливот на средства во и надвор од седумте сметки кои содржеле пари не пријавени до даночните власти не овозможува ниту едно друго толкување освен тоа дека Андрош избегнувал плаќање на даноци. Неговата одбрана во судот беше срамна; по толку многу години човек очекува барем правилно изградени аргументи. Секој пат кога судијата Зелингер му поставуваше конкретно прашање тој или бараше прибежиште во прекиот на меморија или го обвинуваше неговиот "татко што го посвоил. Тој дури го спомена и починатиот Сер Arthur Stein (*Артур Штајн), истражувачот на патот на свилата, од кого тој тврди дека добил наследство.

Не беа доставени нови поднесоци во судот – ниту во врска со сметките кои содржат непријавени пари ниту во однос на финансирањето на неговите вили. Секој кој очекуваше Андрош да каже се, како што беше најавено во весниците, да се откријат нови факти и наведат убедливи аргументи во негова одбрана, беше горко разочаран. Освен за обвиненијата за "тајно распределување на добивка" речиси и не постоеа други правни препирки.

Г-дин Шахтер изјави пред судот дека Андрош е "жртва на политиката". "Се обиделе да направат злосторства" против Андрош и неговиот клиент отсекогаш имал "противници кои отишле толку далеку што се обидуваат да го уништат Андрош психички и физички.

Bruno Kreisky (*Бруно Криски) и другите биле виновни за ова.

Судот се обидуваше многу нежно да го врати обвинетиот назад на земја од неговото долго лутање. И секој пат тој одговараше "Не можам да кажам. После се, јас имам и други работи да правам" (т.е.отколку да се справувам со вакви глупави прашања).

Доколку е потребно, властите секогаш може да се обвинат за сè. Во конкретниот случај ова клише не се однесуваше на судијата Зелингер. За две утра тој демонстрираше правна просторија во најдобро светло. Судијата се трудеше да биде љубезен дури и кога беше јасно иритиран од досадната самоверба на обвинетиот. На првиот ден од судењето се создаде зона на психолошка тензија, која поранешниот министер погрешно ја протолкува. Од време на време 53-годишниот се ставаше во улогата на говорник кој зборува за политика. Тој обрнуваше се помалку и помалку внимание на прашањата на судијата и се однесуваше кон јавниот обвинител со провокативен презир. Се почесто се вртеше кон јавноста во галеријата, барајќи одобрение, а неговите гестови потсетуваа на самозадоволниот, моќен Вице-Канцелар и министер за финансии навикнат на победа.

Во тие околности сериозни тактички грешки беа направени. Одбраната го прекина судијата и Андрош подлегна на неговиот шарм. Тој зборуваше и зборуваше, слаткоречивост која *Kronen Zeitung* ја смеша со "брилијантна реторика". Во реалноста обвинетиот се дистанцираше колку што е можно од неговата одговорност.

Другите се виновни.

Сепак, судијата Зелингер не ја изгуби контролата на ситуацијата за момент. Од време на време, како што беше очигледно од неговиот став, тој имаше остар збор на врвот од неговиот јазик, но никогаш не го изговори.

Обвинетиот насети слабост и целосно ја употреби сопствената - наводна - сила; тој создаде врска со јавноста, додека ја раскинуваше онаа со судот.

Судија Зелингер се подготвувал за овој судски процес внимателно и трудољубиво. Со наведување факти тој го стеснуваше Андрош во кош од кој може да избега само со ослонување на пропусти во меморијата.

Во многу значајни судења на грешникот му се дава фер шанса се до самиот крај. Андрош минатиот петок, исто така имаше фер шанса; од дванаесет предлози за одбрана, десет беа одбиени и две дозволени. Судот прими докази за тоа дали во даночната постапка против Андрош било извршено незаконско влијание или биле издадени инструкции кои негативно влијаеле на даночниот обврзник. Во следната фаза на судење, во август или септември (судот дури ги зеде предвид летните одмори на одбраната), претставници од Регионалната Даночна служба и Министерството за финансии ќе бидат сослушани како сведоци.

Сепак, доаѓа една точка во секое судење по што судот очекува некој знак на разбирање. Се надева на трага на понизност што може да биде оценета како олеснителна околност.

Обвинетиот досега не покажа понизност, дури ни за една секунда. Но, тој сега има неколку недели да размисли дали е согласно со принципите на државата базирани на законот за право за Министер за Финансии и неговото семејство да имаат на располагање сметки кои содржат милиони во непријавени средства.

Останува на него да покаже големина. Судскиот систем остави неоткриени сериозни прашања. Судот, сепак, беше целосно воден од принципите на правичност се до последниот момент на судењето минатиот петок, кога ја одложи постапката.

За да размисли. "

В. Судски постапки во Регионалниот Кривичен Суд во Виена

11. Г-дин Ворм беше обвинет, согласно со член 23 од Законот за медиуми (*Mediengesetz* - види став 23 подолу) за вршење на забрането влијание врз кривична постапка (*verbotene Einflußnahme auf ein Strafverfahren*).

12. На 12 мај 1992 година, Виенскиот Регионален кривичен суд, заседавајќи со еден судија (*Einzelrichter*), го ослободи подносителот. Тој утврди дека текстот во прашање не е способен да влијае на исходот на постапката против г-дин Андрош и дека не е утврдено дека подносителот постапил со таква намера.

13. Судот се потсети дека во 1991 година г-дин Андрош бил обвинет за даночно затајување (види точка 9 погоре). При констатирање дали оспорената статија е способна да влијае на резултатот од овие постапки, судот забележа дека текстот и содржината на статијата, како целина, развојот на постапката за која се известувало, личноста на обвинетиот, и личноста на подносителот треба да бидат земени во предвид. Статијата, за разлика од судот известува за скандалозниот печат, го анализира однесувањето на претседателот на судот, јавниот обвинител, одбраната и особено обвинетиот, г-дин Андрош, речиси исто како што го прави тоа еден психолог.

Понатаму, Судот утврди дека е јасно за секој читател, кој е малку запознаен со ова прашање, дека подносителот, кој работел за *Profil* многу години, интензивно се занимавал со т.н. "Causa Androsch" и често известувал за него. Од натписот се покажа дека подносителот претпоставувал дека истрагите спроведени од страна на даночните власти биле точни. Тој ги сведе изјавите дадени од страна на обвинетиот на главниот претрес до критична психолошка анализа. Сепак, неговиот начин на пишување и зборовите во текстот не биле способни да влијаат врз овие постапки. Дури и на судија-поротник, личноста на подносителот и неговите активности како новинар во случајот на Андрош беа добро познати. Така, не би се очекувало подносителот да даде неутрален извештај за постапката.

Покрај тоа, не беше утврдено дека подносителот постапил со намера да влијае на исходот на постапката, бидејќи изгледа дека тој бил убеден дека г-дин Андрош во секој случај ќе биде осуден.

Д. Судските постапки во Апелациониот суд во Виена

14. На 19 октомври 1992 година, Виенскиот Апелационен суд, заседавајќи како суд со три професионални судии, по жалба од страна на јавниот обвинител, одржа рочиште во присуство на подносителот и неговиот бранител. Г-дин Ворм бил испрашуван и изјавил дека првата реченица од инкримираниот пасус, имено, дека " Приливот на средства во и надвор од седумте сметки кои содржеле пари не пријавени до даночните власти не овозможува ниту едно друго толкување освен тоа дека Андрош избегнувал плаќање на даноци", бил цитат од изјавата на јавниот обвинител во текот на судењето. Вториот, исто така, често упатувал на обвинението на г-дин Андрош за давање на лажни изјави како сведок (види став 8 погоре).

15. На крајот од расправата, оперативните одредби на пресудата, како и релевантните причини беа прочитани. Судот го осуди подносителот за вршење на забрането влијание врз кривичната постапка и му одреди четириесет дена-глоба од 1.200 ATS секој, тоа е 48.000 ATS, или дваесет дена затвор доколку не плати. Издавачката фирма беше прогласена за заеднички и поединечно одговорна за плаќање на паричната казна.

16. Целосниот текст на пресудата му била доставена на подносителот на 25 март 1993 година.

17. Судот смета, меѓу другото:

" Жалбата на обвинителството е добро основана. Како појдовна точка смета дека кривичното дело што е дефинирано во делот 23 од Законот за Медиуми мора да се класифицира како потенцијален прекршок[*abstraktes Gefährdungsdelikt*] ...

Во принцип, потенцијалниот прекршокот е дефиниран како однесување обично способно за покренување на опасна ситуација, дури и ако во било кој даден случај никој не е изложен на опасноста ...

Со законот се регулира само однесувањето на сторителот - во овој случај коментарот за вредноста на докази - и го поврзува со заклучокот дека таквиот коментар,

исто така, може да влијае врз исходот на кривичната постапка. Потенцијален прекршок соодветно претставува однесување кое е кривично без оглед на резултатот што може да го има [schlichtes Tätigkeitsdelikt] ...

Размислувањата изнесени во пресудата што се однесуваат до кој степен коментарот на одбраната на г-дин Андрош може да влијае врз исходот на кривичната постапка, беа безначајни ...

Одговорите на обвинетиот за време на испрашување во кривични постапки претставуваат докази ...

[Пасусот во прашање] е составен од (неповолни) коментари за вредноста на одговорите дадени од г-дин Андрош, а не само - како што понискиот суд утврди - критична психолошка анализа ... "

18. Забележа дека "објективниот елемент на кривичното дело дефинирано во делот 23 од Законот за медиуми е конституирано не само од неповолен коментар за докази но исто така и со поволен коментар".

19. Апелациониот суд, исто така, ја оспори претпоставката на Регионалниот суд дека секој, вклучувајќи ги и судиите поротници, ја знаел долгогодишната посветеност на подносителот во случајот Андрош и затоа нема да биде под влијание на неговата статија. Тоа никој случај не е сигурно дека судиите поротници редовно читаат *Profil*. Напротив, во спектакуларни постапки како овие во прашање, често се случува поротниците да ги следат извештаите во весниците што обично не ги читаат. Не постои сомнеж дека, барем во однос на судиите поротници, читањето на инкримираната статија е способно да влијае врз исходот на кривичната постапка.

20. Судот додаде:

"[Горенаведениот наод] е вистинит за конкретниот случај, бидејќи може да се заклучи од статијата дека обвинетиот посакал да ја узурпира позицијата на судиите кои биле вклучени во случајот.

Објективниот елемент на кривичното дело што е дефинирано во делот 23 од Законот за медиуми е соодветно составено.

Што се однесува до субјективниот елемент, треба да се забележи дека тешко е да се разбере зошто понискиот суд заклучил дека нема намера да се влијае на исходот од судењето, кога напротив намерата била сосема очигледна. "

21. Судот понатаму утврди дека експертизата на подносителот и вклученоста во предметот, го засилува впечатокот дека тој ја напишал статијата со намера да влијае на исходот на постапката. Тој го истражувал случајот од 1978 година и имал напишано повеќе од сто статии во врска со тоа. Од почетокот тој бил убеден дека г-дин Андрош извршил даночно затајување. Во оспорената статија тој не само што ја критикувал изјавата на г-дин Андрош, но, исто така, го очекувал исходот на постапката, односно осудувањето на обвинетиот.

22. Пресудата заврши како што следува:

"Дури и цитатот од одговорот на г-дин Хајнц Тшернхутер поставен на почетокот на статијата -" Пред сè, нема да има грешки во текот на постапката. Случајот ќе се ракува со заедничка претпазливост, правилно и според нашето најдобро знаење и верување - но не со детски ракавици! "- му остава на просечниот читател впечаток дека судот бил советуван и убедуван да го следи истиот пристап, со други зборови, да не прави било какви грешки и да не се справи со г-дин Андрош со детски ракавици. "

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАШНО ЗАКОНОДАВСТВО

23. Дел 23 од законот за Медиуми (*Mediengesetz*) е насловен како "Забрането влијание врз кривични постапки" (*Verbotene Einflußnahme auf ein Strafverfahren*) и гласи:

"Секој кој дискутира, по поднесувањето на обвинението ... [и] пред пресудата во првата инстанца од кривична постапка, веројатниот исход од тие постапки или вредноста на докази на некој начин е одговорен [geeignet] за влијание врз исходот на постапката и ќе се казни од страна на судот со до 180 дена парична казна. "

24. Член 77 од Законот за кривична постапка гласи:

"(1) Судиските одлуки се објавуваат во јавноста или преку читање во судот или од страна на оригинална или заверена копија.

(2) Кога се чита надвор од судот, пресудата мора да се документира. По барање, секој заинтересиран може да добие копија од пресудата. "

Во пракса, напишаните копии на одлуки како што е оваа во прашање во конкретниот случај автоматски се сервира на засегнатите лица.

25. Под австриската криминална постапка, времето дозволено за жалби почнува да тече од денот кога писмената верзија на одлука за која е поднесена жалба е доставена до странката (член 79 § 2 од Законот за кривична постапка).

ПОСТАПКАТА ПРЕД КОМИСИЈАТА

26. Г-дин Ворм се обрати до Комисијата на 28 јули 1993 година. Тој се повикува на член 10 од Конвенцијата, жалејќи се дека неговата пресуда согласно членот 23 од Законот за Медиуми го прекршува неговото право на слобода на изразување.

27. Комисијата ја прогласи жалбата (бр. 22714/93) за допуштена на 25 ноември 1995 година. Во својот извештај од 23 мај 1996 година (член 31), го изрази мислење со осумнаесет гласови наспроти единаесет дека имало повреда на членот 10 од Конвенцијата. Целосниот текст на мислење на Комисијата и на издвоеното мислење содржано во извештајот е даден како анекс на оваа пресуда¹.

ЗАВРШНИ ПОДНЕСОЦИ ДО СУДОТ

28. Во неговото барање подносителот побарал од судот да се утврди дека имало повреда на неговото право на слобода на изразување содржано во член 10 од Конвенцијата како резултат на неточно толкување од страна на Апелациониот суд во Виена на делот 23 од Законот за медиуми.

29. Владата побара од Судот да го одбие барањето бидејќи било претставено после шест месеци од издавањето на крајната домашна одлука. Како алтернативна можност, беше побарано од Судот да се изјасни дека пресудата на Виенскиот Апелационен Суд од 19 октомври 1992 не ги крши правата на подносителот во врска со член 10 од Конвенцијата.

1. *Забелешка од Секретарот.* Од практични причини овој Анекс ќе се појави само во печатената верзија на пресудата (во *Извештаите за Пресуди и Одлуки 1997*), но примерок од извештајот на Комисијата може да се добие од регистарот.

ВО ОДНОС НА ЗАКОНОТ

I. ПРЕЛИМИНАРНИ ПРИГОВОРИ НА ВЛАДАТА

30. По пат на прелиминарни приговори, Владата се изјасни, како што веќе го стори тоа пред Комисијата, дека г-дин Ворм не постапил согласно со законот, во член 26 од Конвенцијата, бидејќи барањата до Комисијата мора да се поднесат "во рок од шест месеци од датумот на кој е донесена конечната одлука".

Владата забележа дека на 19 октомври 1992 година, на крајот на жалбената расправа, Апелациониот Суд во Виена донесе пресуда за случајот на подносителот (види став 15 погоре). Бидејќи веќе беше достапна пресуда, не само оперативните одредби, но, исто така, сите релевантни причини беа прочитани. Подносителот и неговиот бранител беа присутни. Во тие околности, Владата укажа дека периодот од шест месеци треба да се смета дека започнал да тече од тој датум. Ова, згора на тоа е пракса на Комисијата досега.

Во дополнителното излагање на Владата, фактот дека писмена копија од одлуката не била доставена на подносителот до 25 март 1993 година (види став 16 погоре) е ирелевантно, бидејќи таа не содржела повеќе информации од пресудата доставена во отворен суд.

31. Подносителот на барањето тврди дека тој не бил во позиција да се запознае со целосното расудување на судот во врска со жалбата на јавниот обвинител се додека не добил писмена верзија од пресудата. Особено, каде што во конкретниот случај комплексни правни прашања се вклучени, не може да се очекува од подносител да поднесе барање до Комисијата врз основа на усно решение. Заради тоа датумот на отпочнување на шест месеци треба да биде 25 март 1993 година, датумот кога писмената верзија на пресудата била доставена.

32. Комисијата се согласи со подносителот потврдувајќи дека овој случај довел до преиспитување на својот претходен пристап. Во својот став, правилото за шест месеци содржано во член 26 не само што се стреми да обезбеди правна сигурност, туку исто така, му овозможува на потенцијалниот подносител време да разгледа дали да поднесе жалба до Комисијата и, ако е така, да одлучи да вклопи специфични жалби и аргументи. Во таа смисла, Комисијата утврди дека, во согласност со домашното право, пишаниот текст на конечна одлука мора да биде доставен до подносител, периодот од шест месеци треба да се смета од датумот на оваа услуга, без оглед на тоа дали пресудата во прашање, или дел од неа, е претходно донесена усно.

33. Судот забележува дека, според домашното право и практика (види став 24 погоре), подносителот има право да обезбеди *ex officio* писмена копија од пресудата на Апелациониот суд, и дека долгот одложување на оваа услуга е исклучиво одговорност на судските органи. Споменатата пресуда, која во својата конечна верзија содржи повеќе од девет страници, опфаќа детално правно расудување. Во овие околности, Судот ги дели ставовите на Европската комисија (види став 32 погоре) дека предметот и целта на член 26 најдобро служат со броење на шест-месечен период отпочнувајќи од денот на доставување на писмената пресуда. Покрај тоа, ова е решение усвоено од страна на австрискиот закон, во однос на временските рокови за поднесување домашни жалби (види став 25 погоре).

34. Пресудата на Апелациониот Судот во Виена беше доставена до подносителот на 25 март 1993 година (види став 16 погоре) и барањето до Комисијата беше претставено помалку од шест месеци подоцна, имено на 28 јули 1993 година (види став 1 погоре). Следува дека прелиминарните приговори на Владата мора да бидат одбиени.

II. НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕН 10 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

35. Подносителот наведува дека неговото осудување и изречена казна заради објавување на статија во која коментира за судењето на г-дин Андрош претставува повреда на членот 10 од Конвенцијата, кој гласи:

"1. Секој има право на слобода на изразување. Ова право вклучува слобода на сопствено мислење и примање и пренесување на информации или идеи без било какво мешање на власта без оглед на границите. Овој член не ги спречува Државите да бараат лицензирање на радиодифузија, телевизиски пренос и кина.

2. Остварувањето на овие слободи, бидејќи со себе носат и одговорност, може да бидат предмет на формалности, услови, рестрикции или казни определени со закон и неопходни во едно демократско општество, во интерес на националната безбедност, територијалниот интегритет или јавната сигурност, за спречување на неред или кривично дело, за заштита на здравјето или моралот, за заштита на угледот или правата на другите, за заштита од откривање на доверливи информации или за одржување на авторитетот и непристрасноста на судството "

36. Не е спорно дека осудата на подносителот конституира вмешување во неговото право на слобода на изразување како што е загарантирано со ставот 1 од член 10 и Судот не гледа причина да смета поинаку. Според тоа, треба да се истражи дали мешањето било оправдано според вториот став на таа одредба.

A. Дали мешањето било "пропишано со закон"

37. Заеднички став беше дека пресудите за "забрането влијание врз кривична постапка" имаат правна основа во домашното право, имено делот 23 од Законот за медиуми (види точка 23 погоре).

Подносителот тврди дека, сепак, фактите во неговиот случај не спаѓаат во рамките на опсегот на таа одредба и дека Апелациониот Суд во Виена погрешил во своите наоди дека неговата статија имала намера да влијае на кривичната постапка против г-дин Андрош.

38. Судот повторува дека релевантниот национален закон мора да биде формулиран со доволна прецизност за да овозможи засегнатите лица - ако има потреба со соодветни правни совети - да ги предвиди, до степен кој е разумен во дадените околности, последиците што ги предизвикува одредена акција. Останува на државните органи, особено судовите, да го протолкуваат и применат домашното законодавство (види, меѓу другото, Chorherr против Австрија пресуда од 25 август 1993 година, Серија А бр. 266-Б, стр 35-36, § § 24 25). Во конкретниот случај, Судот е задоволен со примената на Виенскиот Апелационен Суд на делот 23 од Законот за медиуми во случајот на

подносителот не оди подалеку од она што би можело да биде разумно предвидено во дадените околности.

Според тоа, Судот заклучува дека оспоруваната пресуда била "пропишана со закон".

Б. Дали мешањето извршува легитимна цел

39. Во конкретниов случај не беше спорно дека пресудата на подносителот беше насочена кон "одржување на авторитетот и непристрасноста на судството" и дека на тој начин извршува легитимна цел согласно со Конвенцијата.

40. Во овој контекст, Судот доследно смета дека изразот "авторитет и непристрасност на судството" мора да се сфати "во смисла на Конвенцијата". За таа цел, мора да се поведе сметка за централната позиција заземена во овој контекст со член 6 што се одразува на фундаменталниот принцип на владеење на правото (види, меѓу другото, the *Sunday Times* против Велика Британија (бр. 1) пресуда на 26 Април 1979, Серија А бр. 30, стр. 34, § 55).

Фразата "орган на судството" вклучува, особено, идеја дека судовите се, и се прифатени од страна на широка јавност како, правилен форум за решавање на правни спорови и за одредување на вината или невиноста на лицето во казниво дело; понатаму, дека големиот дел од јавноста има почитување и доверба во способноста на судот да ја исполни таа функција (*ibid.*, *mutatis mutandis*).

"Непристрасноста" нормално означува недостаток на предрасуди или пристрасност (види *Piersack* против Белгија пресуда од 1 1982 октомври, Серија А бр. 53, стр. 14, § 30). Сепак, Судот во неколку наврати тврди дека она што е во прашање при одржувањето на непристрасноста на судството е довербата која судовите во едно демократско општество мора да му ја влејат на обвинетиот, што се однесува до кривична постапка, а исто така и на пошироката јавност (види, *mutatis mutandis*, меѓу многу други власти, *Feu* против Австрија пресуда од 24 февруари 1993 година, Серија А бр. 255-А, стр. 12, § 30).

Следува дека, барајќи да се одржи "авторитетот и непристрасноста на судството", Државите Договорнички имаат право да ги земат предвид размислувањата - надвор од конкретниот случај - за заштита на основната улога на судовите во едно демократско општество.

41. Според горенаведеното, различните причини содржани во пресудата на Апелациониот суд во Виена на 19 октомври 1992 година (види ставови 17-22 погоре) треба да се сметаат дека спаѓаат во рамките на целта за "одржување на авторитетот и непристрасноста на судството".

42. Владата достави дека пресудата на подносителот исто така, ја спроведува намерата за заштита на правото на г-дин Андрош во однос на презумпцијата на невиност. Имајќи ја предвид својата анализа во претходните ставови, Судот не смета дека е потребно да одговори на ова прашање одделно.

В. Дали мешање е "неопходно во едно демократско општество"

43. Подносителот на барањето тврдеше дека неговото право на слобода на изразување било ограничено надвор од границите наметнати од страна на вториот став од член 10 од Конвенцијата. Тој посочи дека бидејќи предметот на неговата статија е

судењето на поранешниот министер за финансии за даночни кривични дела сторени додека бил во функција, неспорно прашање од јавен интерес, границите на дозволената критика треба да бидат пошироки. Што се однесува до ризикот за влијаење на исходот на судењето на г-дин Андрош, тој посочи дека пасусот каде второспоменатиот се повикува на одговорност за даночно затајување се алудира на активности за кои г-дин Андрош веќе бил осуден, а кои биле добро познати на судот.

44. Комисијата изрази мислење дека Виенскиот Апелационен Суд не го земал во предвид јавниот интерес во спречување на несоодветно влијание на медиумите во кривични постапки против јавниот интерес за добивање на информации во врска со однесувањето на поранешниот министер за финансии кој се соочува со обвиненија за даночно затајување. При испитувањето дали инкриминираниот текст може да влијае на исходот на постапката, апелациониот суд, за разлика од првостепениот суд, не го зема во предвид текстот и содржината на статијата, долга две страници како целина. Имајќи го предвид својот специфичен контекст, заклучокот предложен од подносителот на барањето во еден пасус, имено дека г-дин Андрош избегнувал плаќање на даноци, се појавува само како опишување на сомневање, кои членовите на судот, вклучувајќи ги и судиите поротници, биле во позиција да го оценат независно. Комисијата понатаму забележува дека Апелациониот суд требал да се справи со одбраната на подносителот така што инкриминираниот пасус само парафразира изјава што јавниот обвинител ја дал на судењето.

Комисијата согласно со ова заклучи дека причините изнесени од страна на Апелациониот суд не биле доволни за целите на член 10 § 2. Мешањето во правото на слобода на изразување на подносителот не може да се каже дека е "неопходно во едно демократско општество" за одржување на "авторитетот и непристрасноста на судството".

45. На рочиштето, Делегатот на Комисијата укажа дека прашањето на неопходност согласно член 10 § 2 би барало домашните судови да проверат дали било извршено било какво вистинско влијание врз судиите поротници.

46. За Владата, однесувањето на подносителот било надвор од границите на дозволено известување за судскиот процес во траење. Дури и ако се земе целата содржина на статијата, нема сомнение дека инкриминираната изјава се сведува на типична предодреденост од страна на медиумите за вината на обвинетиот. Ако изјавата во прашање била навистина цитат на јавниот обвинител, подносителот на барањето би требало да го назначи тоа, што тој не го сторил.

Тие понатаму истакнаа дека иако судиите поротници, најверојатно читаат статии во печатот за случаите во кои учествуваат, австрискиот закон, за разлика од било кои други правни системи, не се обидува да ги изолира од изложеност на надворешни влијанија додека тие ја извршуваат својата должност. Заради тоа постои голема веројатност дека мислењето на г-дин Ворм, водечки експерт во "Causa Androsch", може да изврши влијание врз овие судии, а со тоа и да ја загрози непристрасноста на судот.

Владата, конечно поднесе дека изречената пресуда на подносителот на жалбата не е диспропорционална со целта што се спроведува.

47. Судот потсетува дека слободата на изразување претставува една од основните темели во едно демократско општество и дека заштитата на медиумите е од особена важност (види, меѓу другите органи, Jersild против Данска пресуда од 23 септември 1994 година, Серија А, бр. 298, стр. 23, § 31).

Како прашање од општ принцип, "неопходноста" за секое ограничување на слободата на изразувањето мора да биде уверливо утврдена (види на *Sunday Times* против Велика Британија (бр. 2) пресуда од 26 ноември 1991 година, Серија А бр. 217, п.п. . 28-29, § 50). Очигледно, на прво место е за националните власти да проценат дали постои "итна општествена потреба" за ограничувањето и, при нивната проценка, тие уживаат одредена граница на благодарност. Во овој контекст, сепак, националната граница на благодарност е ограничена од интересот на демократското општество во обезбедување и одржување на слобода на печатот. Слично на тоа, тој интерес ќе има силно влијание при билансот во одредување, како што мора да се направи според став 2 на член 10, дали ограничувањето било пропорционално со легитимната цел што се спроведува.

Задачата на Судот, при вршење на неговата супервизорската функција, не е да го заземе местото на националните власти, туку да ги прегледа согласно член 10 одлуките што ги презеле во согласност со нивната моќ на благодарност. Притоа, Судот мора да го разгледа "мешањето", во светлина на случајот како целина и да утврди дали причините изнесени од страна на националните власти се "релевантни и доволни" (види, меѓу многуте други органи, на *Goodwin* против Велика Британија пресуда од 27 март 1996 година, *Извештаи за пресуди и одлуки 1996-II*, стр 500-01, § 40).

48. Во конкретниот случај, Апелациониот суд во Виена, по внимателно истражување на карактерот на инкриминираната статија, заклучи дека е објективно способна да влијае врз исходот на постапката. Апелациониот суд, исто така се занимава со прашањето за намерата на подносителот во објавувањето на статијата, особено велејќи дека можело да се заклучи од статијата дека тој сакал да ја узурпира позицијата на судиите кои работеле на случајот (види ставови 16-21 погоре).

Причините дадени од страна на Апелациониот суд затоа беа "релевантни" во однос на целта што се спроведува. Останува да се констатира дали тие исто така биле "доволни" за истата намена.

49. При оценувањето на ова прашање, Судот потсетува дека домашната граница на благодарност не е идентична во однос на секоја од целите наведени во член 10 § 2. Во однос на идејата за "авторитет и непристрасност на судството", Судот веќе го забележа својот објективен карактер и фактот дека, во оваа област, домашното законодавство и пракса на земјите-членки на Советот на Европа се открива прилично значително мерење на заедничка основа (види, *mutatis mutandis*, на *Sunday Times* (бр. 1) пресуда цитирана погоре, стр. 36, § 59). Ова не значи дека апсолутна униформност е потребна и бидејќи државите договорнички се слободни да изберат мерки што ги сметаат за соодветни, Судот не може да остане несвесен за суштинските или процедурални карактеристики на нивните домашни закони (*ibid.*, стр 37-38, § 61). Тој заради тоа не може да тврди дека пресудата на подносителот е спротивна на членот 10 од Конвенцијата, едноставно затоа што не може да се добие под друг правен систем.

50. Ограничувањата на слободата на изразување дозволени од страна на вториот став од член 10 "за одржување на авторитетот и непристрасноста на судството" не им дава право на Членките да ги ограничат сите форми на јавна дискусија за прашања во врска со постапки во тек.

Постои општо признавање на фактот дека судовите не можат да работат во вакуум. Додека судовите се форумот за определување на вината или невиноста на личност во кривична постапка (види став 40 погоре), тоа не значи дека не може да има пред или

тековна дискусија за предметот на кривични судски процеси на друго место, било да е во стручни списанија, во општиот печат или меѓу пошироката јавност (види, *mutatis mutandis*, на *Sunday Times* (бр. 1) пресуда цитирана погоре, стр. 40, § 65).

Под услов да не се пречекорат границите наметнати во интерес на правилното спроведување на правдата, известување, вклучувајќи коментар, судските постапки придонесуваат за нивната јавност и на тој начин е совршено согласен со барањето од член 6 § 1 од Конвенцијата, рочиштата да бидат јавни. Не само што медиумите имаат задача да пренесат такви информации и идеи: јавноста, исто така, има право да ги добие (*ibid.*). Ова е уште поважно кога е вклучена јавна личност, како на пример, во конкретниот случај, поранешен член на Владата. Овие лица неизбежно и свесно се изложуваат на блиска контрола од страна и на новинари и на јавноста воопшто (види, меѓу другите органи, *Lingens против Австрија* пресудата од 8 јули 1986 година, Серија А бр. 103, стр. 26, § 42). Соодветно на тоа, границите на прифатлив коментар се пошироки во однос на еден политичар, отколку за физичко лице (*ibid.*).

Сепак, јавни личности имаат право на гарантирање за правично судење наведено во член 6, што во кривична постапка вклучува право на непристрасен суд, на иста основа како и за секој друг човек. Ова мора да се има на ум од страна на новинарите кога коментираат за кривична постапка во тек, бидејќи границите на дозволени коментари не може да се прошират на изјави кои можат да ги загрозат, без разлика дали се намерни или не, шансите на лицето кое прима фер судење или да ја поткопа довербата на јавноста во улога на судовите во администрацијата на кривичната правда.

51. Подносителот бил осуден за обид да изврши забрането влијание врз исходот на кривичната постапка во врска со г-дин Андрош. Тој бил осуден на парична казна од 48.000 ATS, или дваесет дена затвор во случај да неуспее да плати (види став 15 погоре).

Како што е сумирано погоре (види ставови 17-22) Виенскиот Апелационен суд прво разгледа дали оспорената статија е објективно способна да влијае врз исходот на постапката во тек во материјалното време пред Виенскиот Регионален кривичен суд.

Востанови дека подносителот коментирал негативно за одговорите дадени од страна на г-дин Андрош на главниот претрес, и не вршел само критична психолошка анализа, како што одреди првостепениот суд. Судот понатаму смета дека не може да се исклучи дека членовите на судењето на г-дин Андрош, особено судиите-поротници, може да ја прочитале статијата. Тој заклучи дека статијата на подносителот паѓа во рамките на опсегот на делот 23 од Законот за Медиуми.

Апелациониот суд смета дека долгогодишниот ангажман на г-дин Ворм во "Causa Androsch" - тој истражувал за случајот од 1978 година и има напишано повеќе од сто статии за тоа – го зацврстува впечатокот добиен од текстот на статијата која ја напишал со намера да влијае на исходот на постапката. Од самиот почеток, подносителот бил убеден дека г-дин Андрош извршил даночно затајување и го изјавил тоа. Во неговата статија, тој не само што го критикува г-дин Андрош; тој намерно се обидел да го наведе читателот да заклучи дека г-дин Андрош е виновен за обвиненијата против него и ја предвидел неговата пресуда.

52. Пресудата на Апелациониот Суд не беше насочена кон ограничување на правото на подносителот да ја информира јавноста на објективен начин за развојот на судењето на г-дин Андрош. Неговата критика е во суштина за неповолната проценка што подносителот на барањето ја направил за одговорите на поранешниот министер на судењето, елемент на докази за целите на делот 23 од Законот за медиуми. Судот не ги споделува ставовите со Европската комисија дека пасусот каде што се подразбира дека г-дин Андрош избегнувал плаќање на даноци опишува состојба на сомневање. Особено, зборовите "не овозможува ниту едно друго толкување освен тоа дека Андрош избегнувал плаќање на даноци" претставуваат јасно наведено мислење дека г-дин Андрош е виновен за обвиненијата против него. Овој став беше, згора на тоа, формулиран во таква апсолутна смисла, што пренесен е впечаток на читателот дека кривичниот суд не би можел да постапи поинаку освен да го осуди г-дин Андрош.

53. Судот смета дека се подразбира од пресудата на Апелациониот суд дека земена е во предвид инкриминираната статија во целост. Понатаму, содржината на статијата не може да се каже дека е неспособна за гарантирање на заклучокот до кој дошол Апелациониот Судот во Виена како и дека статијата има потенцијал да влијание врз резултатите од судењето на г-дин Андрош.

54. Имајќи ја предвид маргината за благодарност на државата, Апелациониот суд имаше задача да ја оцени веројатноста дека барем судиите поротници ќе ја прочитаат статијата за да се утврдат криминалните намери на подносителот. Што се однесува до вториот момент, Апелациониот суд посочи дека "може да се заклучи од статијата дека [подносителот] посакал да ја узурпира позицијата на судиите во врска со случајот" (види став 20 погоре). Во оваа смисла, да ги парафразира зборовите на Судот во својата пресуда во *Sunday Times* (*Сандеј Тајмс) (бр. 1) случај (наведен погоре), не може да се исклучи дека јавноста е навикната на редовните спектакли на квази-судења во медиумите кои може долгорочно да имаат лоши последици за прифаќање на судовите како правилен форум за утврдување на вината или невиноста на лице во кривична пријава (стр. 39, § 63). Заради оваа причина, фактот дека домашното право протолкувано од страна на Апелациониот Суд во Виена не бара да се докаже вистински резултат за влијание врз одредена постапка (види став 18 погоре) не го потценува оправдувањето за мешањето, кое имало намера да го заштити авторитетот на судството.

55. Горенаведените наоди не се доведуваат во прашање од тврдењето - изоставено од страна на Апелациониот суд - дека инкриминираниот пасус бил цитат од изјава на јавниот обвинител на главниот претрес. На прво место, дури и под претпоставка дека јавниот обвинител всушност направил такви забелешки, подносителот на барањето треба да посочи дека тој само ги цитира. Во секој случај, јавниот обвинител е тој кој треба да ја докаже вината на г-дин Андрош, а не подносителот на барањето.

56. Наспроти ова, Судот заклучува дека причините изнесени од страна на Апелациониот суд во Виена за оправдување на мешањето со правото на подносителот на слобода на изразување кое произлегува од неговата осуда, исто така, беа "доволни" за целите на член 10 § 2. Особено, соодветните интереси на подносителот на барањето и јавноста во предавањето и примањето на неговите идеи во врска со прашања од општ интерес, не беа такви да ги надминат размислувањата врз кои се потпира Апелациониот суд во Виена туку да ги истакне негативните последици од ширењето на оспорената статија за авторитетот и непристрасноста на судството во Австрија.

57. Со оглед на висината на казната и фактот дека на издавачката фирма и било наредено да биде заедничка и поединечно одговорна за плаќање (види точка 15 погоре), изречената санкција не може да се смета како диспропорционална со легитимната цел која ја спроведува.

58. Судот соодветно установува дека националните судови имаат право да сметаат дека осудата на подносителот и казната се "неопходни во едно демократско општество" за одржување и на авторитетот и непристрасноста на судството во рамките на значењето на член 10 § 2 од Конвенцијата.

59. Накратко, нема повреда на членот 10 од Конвенцијата.

ЗАРАДИ ОВИЕ ПРИЧИНИ, СУДОТ

1. *Ги отфрла* едногласно прелиминарните приговори на Владата;
2. *Смета* со седум гласови наспроти два дека немало повреда на членот 10 од Конвенцијата.

Изготвено на англиски и француски јазик, и предадено на јавна расправа во зградата на Човекови Права, Стразбур, на 29 август 1997 година.

Потпишан: Рудолф Бернард
Претседател

Потпишан: Херберт Пецолд
Генерален Секретар

Во согласност со член 51 § 2 од Конвенцијата и член 55 § 2 од Деловникот на Судот Б, делумно издвоеното мислење на г-дин Касадевал, заедно со г-дин Јунгверт, е во прилог на оваа пресуда.

ДЕЛУМНО ИЗДВОЕНО МИСЛЕЊЕ НА
СУДИЈА КАСАДЕВАЛ, ЗАЕДНО СО СУДИЈА ЈУНГВЕРТ

(Превод)

1. Се согласувам дека прелиминарните приговори на Владата треба да се отфрлат, но јас не сум во можност да се согласам со мнозинството во однос на заслугите.

2. Слободата на изразување наведена во член 10, една од основните столбови на демократско општество, го оправдува ограничувањето на маргината на благодарност на државите. Произлегува дека исклучоците утврдени во член 10, како што се "национална безбедност" или "одржување на авторитетот и непристрасноста на судството", се оправдани - според мое мислење - само во особено сериозни ситуации.

3. Јас прифаќам дека мешањето имало правна основа во домашното право и дека води легитимна цел. Од друга страна, пак, не сметам дека било потребно.

4. Јас дури и се сомневам дали делот 23 од Законот за медиуми (види точка 23 од пресудата) е компатибилен со Конвенцијата. Не само што е изготвен во широка смисла за да го овозможи ограничувањето на било каков коментар за криминални случаи во процес како "способни да влијаат на исходот на кривичната постапка", но во конкретниот случај исто така беше интерпретиран на апстрактен начин (види став 17 од пресудата) - приод кој беше, според мое мислење, отворен за критики.

5. Иако е можно да се разбере во некои полиња (здравство, сообраќај) барањата за јавен ред диктираат дека казни можат да се наметнат без да биде потребно да се докаже дека постои реален ризик од секаков вид, ова не треба да биде случај, каде казната подразбира ограничување на едно од основните права, во овој случај правото на слобода на изразување.

6. Сметам дека е од суштинско значење да бидат оправдани такви ограничувања за целите на Конвенцијата, за да се покаже дека информациите и идеите во прашање може да претставуваат вистински, значителен ризик – не само хипотетички - за "национална безбедност", "откривање на доверливи информации" или "авторитетот и непристрасноста на судството". Апелациониот суд во Виена смета дека таква оценка за ризикот не е потребна за прекршокот во делот 23 од Законот за медиуми (види став 17 од пресудата).

7. При недостаток на докази можам да заклучам дека законската одредба се применува секогаш како што е и во конкретниот случај, претпочитам да кажам дека причините изнесени од страна на Апелациониот суд во Виена не се "доволни" во врска со легитимната цел која се спроведува.

8. Очигледно, мнозинството утврди - и јас се согласувам со овој став - дека трудејќи се да се одржи "авторитетот и непристрасноста на судството, државите договорнички имаат право да земат предвид размислувања за - надвор од конкретниот случај - заштита на основната улога на судовите во едно демократско општество "(види став 40 од пресудата). Поради оваа причина, според мислењето на мнозинството, фактот што домашниот закон " не бара да се докаже вистински резултат за влијание врз одредена постапка (види став 18 погоре) не го потценува оправдувањето за мешањето".

9. Со други зборови, мешањето во прашање беше оправдано не врз основа на тоа дека е "способно да влијае врз исходот на постапката" во врска со г-дин Андрош

(прашање за непристрасноста), туку поради тоа што го крши принципот дека "судови се правиот форум за решавање на правни спорови "(прашање на авторитет). Јас не сметам дека овој пристап е убедлив.

10. Не ме убеди, прво, затоа што истата обврска за процена на опасноста треба да се применува каде целта е да се обезбеди општа заштита за авторитетот или непристрасноста на судството и, второ, затоа што тој пристап може само, според моето гледиште, да се смета како ex post facto оправдување за мешањето во прашање.

11. Јасно е од читањето на пресудата на Апелациониот суд во Виена дека само прашањето за непристрасноста на судот кој судел во случајот на г-дин Андрош е предмет на расправа. Да се тврди дека со помош на една реченица ("може да се заклучи од статијата дека [подносителот] посакал да ја узурпира позицијата на судните во врска со случајот") Апелациониот Суд во Виена имаше намера да обезбеди "прифаќање на судовите како правилен форум за утврдување на вината или невиноста на лицето во кривичен процес "со цел спречување на" спектаклот на квази судења во медиумите "(види став 54 од пресудата) ми се чини во најмала рака вештачки.

12. Националните власти затоа не изнесоа доволно причини да ме убедат дека зборовите во статијата на подносителот биле пример за создавање потреба за мешање еднаква на "итна општествена потреба" (види Саидеј тајмс против Велика Британија (бр. 2) пресуда од 26, ноември 1991 Серија А бр. 217, стр 28-29, § 50), кога се мери против правото на слобода на изразување на новинарот и правото на јавноста за информации и идеи, дури и оние "кои ја навредуваат, шокираат, или вознемируваат државата "(види го Vereinigung demokratischer Soldaten Австриските и Gubi против Австрија пресуда од 19 декември 1994 година, Серија А бр. 302, стр. 17, § 36).

13. Затоа сметам дека има повреда на членот 10 од Конвенцијата.

Тврдам дека правилно го извршив
преводот од англиски на македонски
јазик

I claim that I did a proper
translation from English
to Macedonian language

Преведувач

Ана Нетковска

Број С.9/2012

Датум 29.06.2012